

Luxemburg, 20 iunie 2022
(OR. en)

10066/22

DEVGEN 119
ACP 74
RELEX 769
ALIM 5
COEST 457
COHAFA 60

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	20 iunie 2022
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10031/22 + ADD 1
Subiect:	Răspunsul Echipei Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial – Concluzii ale Consiliului (20 iunie 2022)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind răspunsul Echipei Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial, astfel cum au fost aprobate de Consiliu în cadrul celei de a 3884-a reuniuni a sale, care a avut loc la 20 iunie 2022.

Concluziile Consiliului privind răspunsul Echipii Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial

1. Consiliul rămâne profund îngrijorat de faptul că populațiile vulnerabile în plan mondial se confruntă cu niveluri fără precedent de insecuritate alimentară. Consiliul reamintește că, într-un context în care foametea acută, malnutriția și riscul de foamete, cauzate în principal de sărăcie, conflicte, instabilitatea politică, condiții socioeconomice, pericole naturale și schimbările climatice erau deja în creștere, criza securității alimentare a fost agravată în mod dramatic de războiul de agresiune nejustificabil, neprovocat și ilegal al Rusiei împotriva Ucrainei, prin bombardarea și jefuirea intenționată a activelor agricole, distrugerea instalațiilor de depozitare și de prelucrare a alimentelor, împreună cu blocada asupra porturilor de la Marea Neagră.
2. Sistemele alimentare sunt sub presiune de mulți ani, iar pandemia de COVID-19 a scos la iveală fragilitatea atât a lanțurilor de aprovizionare, cât și a sistemelor agroalimentare și a erodat stabilitatea macroeconomică în țările în curs de dezvoltare, în special în țările cel mai puțin dezvoltate. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a dus la o scădere semnificativă a disponibilității alimentelor, a hranei pentru animale și a îngrășămintelor, la creșteri semnificative ale prețurilor la alimente, energie și îngrășămintele și a agravat insecuritatea alimentară la nivel mondial. Acest lucru are consecințe dramatice nu numai pentru poporul ucrainean, ci și pentru multe populații vulnerabile din întreaga lume. În plus, acest lucru sporește riscul de tulburări sociale, conflicte și instabilitate și are, împreună cu alte provocări, posibile consecințe asupra migrației ilegale și a strămutării forțate. De asemenea, acesta a afectat capacitatea de a furniza asistență umanitară.

3. Consiliul este solidar cu țările partenere cele mai afectate. În fața acestor provocări, UE va rămâne un actor mondial reactiv, responsabil și fiabil. Consiliul recunoaște că persoanele cele mai afectate sunt cele din țările cel mai puțin dezvoltate și fragile, din țările care depind în mare măsură de aprovizionarea cu alimente și de importurile de alimente din Ucraina și Rusia, precum și din țările cele mai afectate de schimbările climatice. Consiliul subliniază necesitatea urgentă de a oferi un răspuns rapid și cuprinzător la nivel mondial pentru a proteja viețile, drepturile omului și mijloacele de subsistență ale persoanelor care se află în situațiile cele mai vulnerabile, de a consolida producția locală, precum și de a reduce dependența de importuri, sprijinind în același timp tranziția către sisteme alimentare durabile și o reziliență sporită. Consiliul atrage atenția asupra dimensiunii egalității de gen a securității alimentare și îndeamnă Comisia să abordeze discriminarea de gen în politicile, parteneriatele și inițiativele sale. Consiliul își reiterează angajamentul față de o cooperare și soluții multilaterale eficace și subliniază urgența accelerării punerii în aplicare a Agendei 2030 și a obiectivelor sale de dezvoltare durabilă, în special a ODD 2 privind eradicarea foametei, reamintind totodată prioritățile UE pentru Summitul Organizației Națiunilor Unite privind sistemele alimentare din 2021 și angajamentele asumate de UE în cadrul summitului de la Tokyo intitulat „Nutrition for Growth” (N4G) din decembrie 2021.
4. Nu există sancțiuni pentru exporturile de produse alimentare rusești către piețele mondiale. Sancțiunile UE vizează în special guvernul rus, economia și sistemul financiar al Rusiei, precum și armata și elitele ruse, inclusiv actorii economici responsabili de destabilizarea Ucrainei sau care sprijină această destabilizare, în vederea contracarării războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Consiliul subliniază necesitatea de a comunica în mod vizibil acțiunile UE în calitate de actor mondial responsabil și de încredere și de a contracara manipularea informațiilor și ingerințele orchestrate de către Rusia, prin intermediul cărora sancțiunile sunt indicate, în mod eronat, ca fiind cauza deteriorării situației în materie de securitate alimentară la nivel mondial, inclusiv utilizarea alimentelor ca armă cu repercusiuni la nivel mondial. Manipularea informațiilor de către Rusia face parte dintr-o campanie coordonată și finanțată de stat. UE și statele sale membre, împreună cu alți parteneri din cadrul forurilor multilaterale, vor continua să sensibilizeze publicul cu privire la acest aspect, inclusiv în țările partenere.

5. Consiliul subliniază că este important ca UE să dea dovadă de o puternică solidaritate printr-un răspuns rapid și cuprinzător bazat pe un multilateralism eficace. Acesta se va baza pe Comunicarea Comisiei Europene din 23 martie 2022 intitulată „Garantarea securității alimentare și consolidarea rezilienței sistemelor alimentare” și pe cei trei piloni (comerț, solidaritate și producție) ai inițiativei *Food and Agricultural Resilience Mission* (Misiunea de reziliență alimentară și agricolă – FARM), astfel cum a fost salutăată de Consiliul European din 30-31 mai 2022. Acest răspuns ar trebui să fie pe deplin aliniat cu Grupul ONU de răspuns la crizele mondiale și cu alte inițiative internaționale relevante, în special Alianța mondială pentru securitatea alimentară inițiată de G7.
6. Consiliul solicită un răspuns solid, eficace și transparent al Echipei Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial, care să cuprindă următoarele patru direcții de acțiune: 1. solidaritate prin ajutor de urgență și sprijin pentru accesibilitatea financiară; 2. stimularea producției durabile, a rezilienței și a transformării sistemelor alimentare; 3. facilitarea comerțului prin sprijinirea Ucrainei în ceea ce privește exportul de produse agricole prin intermediul a diferite rute terestre și porturi ale UE și prin promovarea comerțului mondial deschis cu alimente și îngrășăminte și 4. multilateralismul eficient. Aceste patru direcții de acțiune sunt menite să se sprijine reciproc și să integreze răspunsuri pe termen scurt, mediu și pe termen mai lung.
7. **În cadrul componentei privind solidaritatea**, Consiliul invită Comisia și statele membre să își sporească, în mod urgent, prin utilizarea instrumentelor disponibile, angajamentele în ceea ce privește ajutorul umanitar și sprijinul personalizat pe termen scurt acordat celor mai vulnerabile grupuri din țările și regiunile afectate, în special pentru a sprijini producția locală și accesul la alimente, inclusiv printr-o abordare bazată pe legătura dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace. UE și statele membre se vor baza pe capacitatea analitică a Rețelei mondiale împotriva crizelor alimentare și vor utiliza o combinație de modalități de punere în aplicare, inclusiv, printre altele, furnizarea de asistență în numerar și de sprijin prin intermediul sistemelor existente de educație și de protecție socială, ori de câte ori acest lucru este oportun și posibil, precum și consolidarea acțiunilor de sensibilizare și a inițiativelor comune la nivel național și regional. Răspunsul ar trebui să se bazeze pe evaluări actualizate în mod periodic ale vulnerabilităților și nevoilor.

8. UE și statele sale membre vor sprijini accesibilitatea produselor alimentare prin abordarea stabilității fiscale și macroeconomice a țărilor cu venituri mici și a țărilor vulnerabile și prin contribuția la inițiativele internaționale menite să sprijine partenerii mondiali în ceea ce privește reducerea datoriilor și stabilitatea macroeconomică, reamintind în acest context recentul plan de acțiune al instituțiilor financiare internaționale pentru abordarea insecurității alimentare. Aceasta include accelerarea punerii în aplicare a Cadrului comun pentru tratamentul datoriilor elaborat de G20/Clubul de la Paris. Consiliul încurajează Comisia și statele membre să exploreze posibilitatea unor contribuții voluntare suplimentare la re canalizarea drepturilor speciale de tragere ale economiilor avansate către țările vulnerabile, prin intermediul unor mecanisme specifice ale FMI.
9. Pe lângă programele de cooperare și de sprijin în curs ale UE și ale statelor sale membre, Consiliul salută recenta mobilizare de urgență în sprijinul principalelor regiuni afectate, în special contribuția UE în valoare de 225 de milioane EUR pentru sprijinirea vecinătății sudice prin intermediul Mecanismului pentru alimente și reziliență, angajamentul în valoare de 1 miliard EUR al Echipei Europa în sprijinul regiunii Sahel și al regiunii Lacului Ciad, precum și angajamentul de peste 600 de milioane EUR al Echipei Europa în sprijinul Cornului Africii.

10. **În cadrul componentei privind producția, reziliența și transformarea sistemelor alimentare**, Consiliul subliniază importanța sprijinirii soluțiilor durabile pe termen mediu și lung în vederea abordării securității alimentare și a malnutriției. Prin urmare, ar trebui abordați factorii care stau la baza insecurității alimentare actuale, cum ar fi, în special, schimbările climatice, deșertificarea și degradarea terenurilor fertile, consolidând în același timp capacitățile de producție locale durabile în țările partenere. În acest sens, Consiliul încurajează ferm Comisia și statele membre să își sporească sprijinul pentru sisteme alimentare acvatică și sisteme agroalimentare durabile, incluzive și reziliente. Acest lucru se poate realiza, printre altele, prin investiții în lanțurile valorice alimentare și prin abordări agroecologice și alte abordări inovatoare în general, prin diversificarea fluxurilor comerciale și a producției, prin măsuri de îmbunătățire a accesului la alimente sănătoase la prețuri accesibile, prin reducerea dependenței de combustibili fosili și a utilizării acestora, prin utilizarea mai eficientă și durabilă a factorilor de producție sintetici (îngrășăminte, pesticide), prin îmbunătățirea rezilienței la schimbările climatice și la pierderea biodiversității, prin consolidarea cooperării transfrontaliere în domeniul apei, prin îmbunătățirea guvernantei funciare, prin consolidarea capacităților producătorilor locali, prin măsuri împotriva risipei alimentare, prin piețe locale și regionale integrate și prin accesul la finanțare al micilor fermieri și al organizațiilor de fermieri, precum și prin soluții digitale, cercetare și inovare relevante, pentru care UE va juca un rol de lider în cadrul Grupului consultativ pentru cercetarea agricolă internațională. Toate inițiativele ar trebui să fie conforme cu Pactul verde al UE, cu Strategia „De la fermă la consumator” și cu Strategia privind biodiversitatea, precum și cu Directiva (UE) 2019/633 privind practicile comerciale neloiale în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar. Răspunsul se va baza, pe cât posibil, pe cadrul și angajamentele existente, cum ar fi reuniunea la nivel înalt UE-UA și investițiile convenite în cadrul acesteia în ceea ce privește sistemele alimentare și inițiativa „Marele zid verde”. În cadrul inițiativelor, ar trebui să se acorde o atenție deosebită femeilor și fetelor ca actori ai schimbării.
11. Recunoscând „Anul nutriției” 2022 al Uniunii Africane și subliniind amenințările la adresa obiectivului privind o bună stare de sănătate în toate regiunile lumii, Consiliul invită Înaltul Reprezentant, Comisia și statele membre să colaboreze în continuare cu partenerii africani într-un dialog aprofundat privind securitatea alimentară și nutriția. Echipa Europa se va implica în continuare în inițiativele emblematiche identificate, împreună cu partenerii africani în cadrul reuniunii la nivel înalt UE-UA, inclusiv în ceea ce privește lanțurile valorice agricole durabile și sistemele alimentare reziliente.

12. Consiliul solicită o mobilizare sporită a soluțiilor inovatoare și a sprijinului acordat sectorului privat, reamintind nevoile importante ale țărilor cel mai puțin dezvoltate și fragile, precum și ale țărilor cele mai afectate de insecuritatea alimentară din alte regiuni, inclusiv din vecinătatea sudică, de asemenea prin intermediul Fondului european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+) și al arhitecturii financiare europene pentru dezvoltare (EFAD), care vizează, printre altele, consolidarea participării Instituțiilor Europene de Finanțare a Dezvoltării (EDFI).
13. **În cadrul componentei de facilitare a comerțului**, Consiliul subliniază importanța crucială a acordării de asistență de urgență Ucrainei pentru ca aceasta să producă și să exporte produse agroalimentare prin intermediul a diferite rute terestre și porturi ale UE. Consiliul salută măsurile luate până în prezent de statele membre în acest scop și solicită Comisiei și statelor membre să își intensifice în continuare eforturile în acest sens, în special prin punerea în aplicare rapidă a „Planului de acțiune privind culoarele de solidaritate” pentru a readuce cerealele ucrainene pe piețele mondiale, ținând seama, în același timp, de nevoile celor care sunt deja afectați de consecințele imediate ale războiului, populația Ucrainei, și sprijinind, de asemenea, țările învecinate cu Ucraina. În plus, Consiliul încurajează Comisia și statele membre să faciliteze în continuare furnizarea rapidă către Ucraina de factori de producție esențiali pentru continuarea producției, în special îngrășăminte, hrană pentru animale, semințe și combustibili.
14. De asemenea, Consiliul invită Comisia, Înalțul Reprezentant și statele membre să colaboreze cu partenerii internaționali relevanți pentru a promova un mediu comercial deschis, transparent și previzibil, în special pentru a evita acumularea neadecvată de stocuri de produse de bază cheie și restricțiile la export privind produsele alimentare și factorii de producție agricoli esențiali, cum ar fi îngrășămintele. Aceste măsuri sunt contraproductive, contribuie la volatilitatea suplimentară a prețurilor alimentelor și exacerbează insecuritatea alimentară. În special, Consiliul sprijină cu fermitate o scutire strictă de restricții la export pentru produsele alimentare achiziționate în scopuri umanitare necomerciale de către Programul Alimentar Mondial și alți parteneri umanitari relevanți, acest lucru fiind în curs de negociere în cadrul OMC, precum și o mai mare transparentă a pieței alimentare și a îngrășămintelor și un răspuns consolidat în materie de politici prin intermediul sistemului de informații privind piața agricolă (AMIS), în coordonare cu OCDE și cu FAO, cu actori privați și în cadrul general al Grupului ONU de răspuns la crizele mondiale. Consiliul ia act de eforturile de a dezvolta inițiative la scară largă pentru a acoperi diferențele în materie de costuri ale importurilor de alimente pentru țările importatoare nete.

15. **În cadrul componentei referitoare la multilateralism**, Consiliul își reiterează angajamentul privind multilateralismul eficient și invită Comisia, Înalțul Reprezentant și statele membre să își consolideze colaborarea cu principalii parteneri multilaterali, mai exact organizațiile relevante ale ONU, în special agențiile cu sediul la Roma (FAO, PAM și FIDA) și Comitetul pentru securitatea alimentară mondială, G7/G20 și OMC, precum și instituțiile financiare internaționale, atât la nivel central, cât și la nivel de țară. Acest lucru ar sprijini un răspuns pe plan mondial bine coordonat, ar facilita coordonarea între diferitele inițiative și ar contribui la implicarea tuturor actorilor relevanți, inclusiv a sectorului privat și a societății civile.
16. Consiliul sprijină rolul important al Rețelei mondiale împotriva crizelor alimentare ca alianță mondială a actorilor din domeniul umanitar și al dezvoltării care s-au angajat să abordeze cauzele profunde ale crizelor alimentare și să promoveze soluții durabile. Aceasta ar trebui să fie esențială pentru evaluarea coordonată a nevoilor și pentru promovarea unei legături între domeniul umanitar, dezvoltare și pace la nivel mondial, regional și național.
17. În acest context, Consiliul sprijină răspunsul Echipei Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial și invită Comisia, SEAE și statele membre:
- a) să ofere sprijinul necesar Grupului ONU de răspuns la crizele mondiale și să operaționalizeze direcțiile de acțiune prezentate în prezentele concluzii, inclusiv în cadrul Fundației pentru gestionarea sectorului agricol și a mediului rural și al Alianței mondiale pentru securitatea alimentară;
 - b) în cadrul sprijinului lor financiar, să acorde prioritate abordării securității alimentare pe plan mondial, inclusiv nevoilor umanitare imediate, printre care se numără asistența financiară și tehnică pentru țările importatoare de produse alimentare, acolo unde acest lucru este necesar, sistemelor alimentare durabile pe termen mediu și lung și creșterii producției locale pentru o mai bună reziliență, precum și explorării tuturor surselor de finanțare disponibile, inclusiv accelerării și concentrării la începutul perioadei a programelor și mobilizării rezervelor din Fondul european de dezvoltare, în conformitate cu concluziile Consiliului European din 30-31 mai 2022;
 - c) să furnizeze răspunsuri adaptate fiecărei țări și regiuni în cadrul unei abordări a Echipei Europa și, ori de câte ori este posibil, prin intermediul inițiativelor Echipei Europa;

- d) să instituie în comun un sistem de monitorizare, bazat pe datele și orientările existente ale OCDE-CAD, pentru a asigura responsabilitatea și transparența în contextul finanțării; În acest sens, Consiliul solicită actualizări periodice cu privire la resursele mobilizate în cadrul răspunsului Echipei Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial, inclusiv cu privire la inițiative emblematice concrete;
- e) să intensifice eforturile comune de comunicare la nivel multilateral, regional și național pentru a aborda percepțiile și preocupările din țările partenere; să consolideze urgent eforturile SEAE de a monitoriza și de a contracara campaniile Rusiei de manipulare a informațiilor care vizează deturnarea responsabilității pentru criza securității alimentare de la războiul de agresiune declanșat de aceasta împotriva Ucrainei. Consiliul invită Comisia și SEAE să colaboreze cu statele membre prin partajarea și coordonarea unor mesaje comune;
- f) să raporteze periodic Consiliului cu privire la punerea în aplicare a răspunsului comun.
